

งานวิจัย

เรื่อง การสอนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กศน.อำเภอบ้านหมี่

ศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยอำเภอบ้านหมี่

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลพบุรี
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

งานวิจัย

เรื่อง

การออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-๑๙
กศน.อำเภอบ้านหมี่

โดย

งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักงาน กศน.จังหวัดลพบุรี

ศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านหมี่

ประกาศคุณูปการ

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากครูนิภาพร เชื้อพราหมณ์ ครูที่ปรึกษาที่ได้ให้ความช่วยเหลือให้ความรู้ ความคิด ให้คำแนะนำ คำปรึกษาตลอดจนการตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดีจนการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบ้านหมี่ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ และอำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบใจนักศึกษา ประชาชนทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการวิจัย และเก็บข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จนกระทั่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์

งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ สารบัญ	
บทที่ ๑ บทนำ	
ความเป็นมา และความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑
ขอบเขตของการวิจัย	๒
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๒
บทที่ ๒ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงานวิจัย	๓
• โรคโควิด-19	
• ความเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษาจากวิกฤติ โควิด-๑๙	๓
• องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์	
• รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์	
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	
นโยบายและจุดเน้น สำนักงาน กศน. จังหวัดลพบุรี	๑๖
• ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	๑๖
• ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	๑๖
• เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	๑๗
• การเก็บรวบรวมข้อมูล	
• การวิเคราะห์ข้อมูล	
บทที่ ๔ ผลของการวิจัย	
การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๘
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๘
บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
ความมุ่งหมาย	๒๐
ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	๒๐
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	๒๐
วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๐

สารบัญ

การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๐
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๐
ข้อเสนอแนะ	๒๑
บรรณานุกรม	๒๒
แบบสอบถาม	๒๓
ภาคผนวก	

บทที่ ๑

บทนำ

กศน.อำเภอบ้านหมี่ ได้จัดการออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-๑๙ ของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ เพื่อให้ครู นักศึกษา และประชาชนสามารถเข้าถึงการจัดการศึกษา โครงการ กิจกรรมที่ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของชุมชนและสังคมในสถานการณ์ COVID-๑๙ ที่มีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง และรวดเร็ว โดยการจัดการศึกษา โครงการ กิจกรรม รูปแบบออนไลน์ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงการดำเนินงานของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ ในช่วงสถานการณ์ที่ต้องกักตัว เว้นระยะห่าง การพบปะ หรือรวมตัวไม่สามารถทำได้ จัดการออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-๑๙ ของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ จึงตอบโจทย์การดำเนินงานตามนโยบายและจุดเน้นของสำนักงาน กศน.

๑.๑ ความเป็นมา และความสำคัญ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัส COVID – ๑๙ รอบ ๓ ตั้งแต่ เดือนเมษายน ๒๕๖๔ ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนไทย ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ประชาชนต้องปรับตัวอย่างมากในการดำรงชีวิต จึงได้เกิดคำว่า “New Normal” ขึ้นมา สำนักงาน กศน.เป็นหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการจัดและส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าถึงบริการในเรื่องการศึกษาต่อเนื่องในยุคนี้ ที่ผู้คนต้องอยู่กับบ้านเพื่อป้องกันการติดต่อ และการแพร่กระจายเชื้อไวรัส COVID – ๑๙ การออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-๑๙ ของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ เป็นหนึ่งในภารกิจ กศน.อำเภอบ้านหมี่ โดยได้จัดการออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-๑๙ ของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ ผ่านเพจ Facebook, Google Meet, เว็บไซต์ กศน.อำเภอบ้านหมี่ ฯลฯ เป็นภารกิจที่สามารถตอบโจทย์การใช้ชีวิต ให้เข้ากับยุคสมัยได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการพัฒนาจนมีศักยภาพที่ตอบสนองรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้คนที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งการแพร่ระบาดเชื้อไวรัส COVID – ๑๙ ที่มีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง และรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องมีระยะห่างทางสังคม หรือ Social Distancing ทำให้เกิดการจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ เพื่อให้มีความเหมาะสมต่อการรับมือกับการแพร่ระบาด ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงได้รวบรวมสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งในมุมมองของครู ประชาชน และนักศึกษานำมาวิเคราะห์เพื่อถอดบทเรียนที่ได้รับจากเหตุการณ์ครั้งนั้น

ดังนั้น จึงได้ดำเนินการออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-๑๙ ของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ ขึ้นมาเพื่อช่วยให้ครู นักศึกษา ประชาชน เข้าถึงการดำเนินงานของ กศน. และส่งผลให้กับสถานศึกษามีความทันสมัย มีความน่าเชื่อถือให้มากขึ้น และที่สำคัญยังสามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรซึ่งให้ได้รับความสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้นในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาประยุกต์ใช้ในการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ หรือช่วยในการเข้าถึงกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างสะดวก โดยผ่านการเข้าที่หน้าเว็บไซต์ กศน.อำเภอบ้านหมี่ รวมทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ ให้แก่นักศึกษา และบุคคลทั่วไป หรือหน่วยงานอื่น ได้ทราบถึงแผนงานภารกิจ และกิจกรรมต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ล่วงหน้า และที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้วนั้นผ่านช่องทาง เพจ Facebook และเว็บไซต์ กศน.อำเภอบ้านหมี่ เทคโนโลยีสารสนเทศได้ถูกนำมาเข้ามาเพื่อเป็นบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานของส่วนงานต่างๆ กันอย่างแพร่หลาย ทั้งในองค์กรหรือสถานศึกษา ซึ่งทางส่วนงานเทคโนโลยีจึงเห็นสมควรที่

จะต้องคิดนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา และนำมาจัดการกับข้อมูลต่างๆ ให้เป็นระบบ ทำให้มีประสิทธิภาพต่อการใช้งานสูงสุดให้เป็นข้อมูลสารสนเทศอย่างแท้จริง

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อให้ครู นักศึกษา ประชาชน สามารถจัดการศึกษา โครงการ กิจกรรม ในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-๑๙

๒. เพื่อให้ครู นักศึกษา ประชาชน สามารถจัดกิจกรรม เข้าข้อมูลของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ ได้ตลอดเวลา

๓. เพื่อให้ครู นักศึกษา ประชาชน เข้าเว็บไซต์ กศน.อำเภอบ้านหมี่ และเข้าดูการออนไลน์ย้อนหลังได้

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

๑. นักศึกษา ประชาชน ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕

- นักศึกษา ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักศึกษา ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านหมี่ จำนวน ๑,๗๗๓ คน

- ประชาชน ในเขตอำเภอบ้านหมี่

๒. ตัวแปรที่ศึกษา

- ตัวแปรอิสระ คือ การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-๑๙

- ตัวแปรตาม คือ การกักตัว การเว้นระยะห่าง งดการพบปะ งดการรวมตัว

๑.๔ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เพื่อให้ครู นักศึกษา ประชาชน สามารถเข้าถึงการจัดการศึกษา โครงการ กิจกรรม ในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-๑๙

๒. เพื่อให้ครู นักศึกษา ประชาชน สามารถเข้าถึงการจัดกิจกรรม ข้อมูลของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ ได้ตลอดเวลา

๓. เพื่อให้ครู นักศึกษา ประชาชน สามารถเข้าเว็บไซต์ กศน.อำเภอบ้านหมี่ และเข้าดูการออนไลน์ย้อนหลังได้

บทที่ ๒

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงานวิจัย มีดังนี้

โรคโควิด-19

ความเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษาจากวิกฤติ โควิด-๑๙

องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์

โรคโควิด-๑๙

โรคโควิด-๑๙ คืออะไร?

โรคโควิด-๑๙ (COVID-๑๙) คือโรคติดต่ออุบัติใหม่ซึ่งเกิดจากเชื้อไวรัส โคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (Severe Acute Respiratory Syndrome-Coronavirus-๒ ; SARS-CoV-๒) พบการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสครั้งแรกในช่วงเดือนธันวาคมปี ๒๐๑๙ ที่ตลาดในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน หลังจากนั้นเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ ได้มีการกลายพันธุ์เป็นหลากหลายสายพันธุ์และมีการแพร่ระบาดไปทั่วโลก โดยสายพันธุ์ระดับที่น่ากังวล (Variants of Concerns) หรือสายพันธุ์ที่แพร่กระจายได้ง่ายกว่าเดิม สามารถหลีกเลี่ยงภูมิคุ้มกันในร่างกายได้ดีกว่าเดิม มีทั้งหมด ๕ สายพันธุ์ ได้แก่

สายพันธุ์แอลฟา (B.๑.๑.๗)

สายพันธุ์เบต้า (B.๑.๓๕๑)

สายพันธุ์แกมมา (P.๑)

สายพันธุ์เดลต้า (B.๑.๖๑๗.๒)

สายพันธุ์โอไมครอน (B.๑.๑.๕๒๙)

สาเหตุและอาการของโรคโควิด-๑๙

การติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (SARS-CoV-๒) เกิดจากการได้รับเชื้อจากละอองฝอยหรือสารคัดหลั่งจากระบบทางเดินหายใจของผู้ป่วยโรคโควิด-๑๙ เช่น ละอองฝอยจากการไอหรือจาม การสัมผัสกับสารคัดหลั่งของผู้ป่วยไม่ว่าจะเป็นน้ำมูก น้ำลายหรือเสมหะ การสัมผัสเชื้อที่อยู่บนพื้นผิวของสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ รวมถึงการได้รับเชื้อไวรัสที่ล่องลอยอยู่ในอากาศด้วย

เมื่อได้รับเชื้อเข้าไปในร่างกายแล้ว ผู้ติดเชื้ออาจแสดงอาการหรือไม่แสดงอาการก็ได้ และความรุนแรงของอาการก็อาจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสุขภาพของผู้ติดเชื้อแต่ละบุคคล ผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวมีแนวโน้มที่จะมีอาการรุนแรงและเกิดภาวะแทรกซ้อนที่อันตรายได้ ในผู้ป่วยที่แสดงอาการมักพบอาการเหล่านี้ คือ ไอ เจ็บคอ เป็นไข้ ร่างกายอ่อนเพลีย และหายใจหอบเหนื่อย

วิธีการตรวจหาเชื้อไวรัส

การตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ (SARS-CoV-๒) มี ๒ วิธี ดังนี้

Rapid test หรือ Antigen test kit (ATK)

การตรวจคัดกรองเพื่อหาเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ โดยใช้ชุดทดสอบคือ Antigen test kit (ATK) เป็นชุดทดสอบสำหรับตรวจหาแอนติเจน (Antigen) ของเชื้อไวรัสในสารคัดหลั่งทางโพรงจมูกหรือน้ำลาย เป็นวิธีการตรวจที่ทราบผลได้รวดเร็ว ราคาชุดตรวจไม่แพงเกินไป สามารถหาซื้อได้ง่าย วิธีการใช้งานที่ไม่ยุ่งยาก แต่มีความแม่นยำ (Sensitivity) และความจำเพาะ (Specificity) น้อยกว่าวิธี RT-PCR วิธีนี้จึงมักใช้ในการคัดกรองผู้ป่วยเบื้องต้น เหมาะสำหรับผู้ที่เริ่มมีอาการป่วยและสงสัยว่าติดเชื้อ COVID-๑๙ หากตรวจในตอนแรกที่เพิ่งได้รับเชื้ออาจจะแสดงผลเป็นลบเนื่องจากยังไม่มีปริมาณเชื้อมากพอที่จะตรวจได้ หากเคยติดเชื้อหรือได้รับวัคซีนจนมีภูมิคุ้มกันที่สามารถทำลายเชื้อได้ก็อาจให้ผลการทดสอบเป็นลบเช่นกัน

RT-PCR (Reverse Transcriptase Polymerase Chain Reaction)

วิธี RT-PCR เป็นวิธีการตรวจยืนยันเพื่อหาสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัส SARS-CoV-๒ มีความแม่นยำ (Sensitivity) และความจำเพาะ (Specificity) สูง ใช้สิ่งส่งตรวจจากสารคัดหลั่งบริเวณ Nasopharyngeal และมีขั้นตอนการวิเคราะห์ที่ซับซ้อนจึงต้องทำการทดสอบโดยบุคลากรทางการแพทย์ โดยวิธีการทดสอบจะใช้เอนไซม์ Reverse Transcriptase เปลี่ยน RNA ของไวรัส SARS-CoV-๒ ให้เป็น DNA จากนั้นทำการคัดลอกชิ้นส่วน DNA เพื่อเพิ่มปริมาณสารพันธุกรรมของไวรัสให้มีปริมาณมากพอที่จะตรวจวิเคราะห์ได้ จึงทำให้วิธีนี้สามารถตรวจพบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสได้แม้จะปริมาณน้อยมาก สามารถตรวจพบได้ตั้งแต่ช่วงแรกของการได้รับเชื้อ และยังสามารถตรวจพบซากเชื้อในระหว่างที่อาการเริ่มดีขึ้นหรือไม่มีอาการแล้วได้อีกด้วย

ความเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษาจากวิกฤติ โควิด-19

จากวิกฤติ โควิด-19 เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของการศึกษา ว่าจะเราจะต้องรับได้อย่างไร แนวโน้มของการศึกษาไทยในอนาคตจะเปลี่ยนไปอย่างไรบ้าง กับความท้าทายของโลก (การศึกษา) ที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จากผลกระทบจากการระบาดครั้งใหญ่ และส่งผลกระทบต่อการศึกษาในระยะยาวอย่างไร เรารวบรวมประเด็นที่น่าสนใจจากหลาย ๆ แหล่งไว้ในบทความนี้

ครู-นักเรียน ปรับตัวสู่โหมด “ออนไลน์”

ผศ.อรรถพล อนันตวรสกุล อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหนึ่งในอาจารย์มหาวิทยาลัยกลุ่มแรก ๆ ที่เปลี่ยนมาใช้วิธีการสอนนักศึกษาออนไลน์ตั้งแต่ก่อนที่รัฐบาลจะออกประกาศปิดสถานศึกษา อ.อรรถพล กล่าวว่า ไม่ใช่ทุกวิชาหรือทุกคนจะเปลี่ยนมาสอนออนไลน์ได้ทั้งหมด เพราะต้องคำนึงถึงความเหมาะสม และประสิทธิภาพของการสอนที่สำคัญที่สุดคือห้องเรียนออนไลน์ยังทดแทน "ห้องเรียนออฟไลน์" หรือห้องเรียนจริง ๆ ไม่ได้ คือ "ปฏิสัมพันธ์"

วิกฤติ คือ โอกาส

การเรียนออนไลน์นั้น มีข้อจำกัดเรื่องความพร้อมส่วนบุคคลมากมาย โดยเฉพาะในโรงเรียนที่อยู่ต่างจังหวัดที่คุณครูก็ยังไม่มีความคุ้นชินกับโปรแกรมต่าง ๆ นักเรียนก็ไม่มีอุปกรณ์ รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่ดีนัก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องวางแผนอย่างจริงจังว่าจะสนับสนุนคุณครูนับแสนคนอย่างไร ต้องประเมินความพร้อมอย่างรอบด้าน เป้าหมายที่แท้จริงของการศึกษา ก็คือการพัฒนา

ผู้เรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การถกเถียง การมีปฏิสัมพันธ์กัน ถึงแม้ว่าการเรียนออนไลน์จะมีข้อจำกัดและอุปสรรคบ้าง แต่ อ.อรรถพลบอกว่า “วิกฤติในครั้งนี้ทำให้สถาบันการศึกษา ทั้งผู้เรียน ผู้สอนได้ปรับตัวให้ชินกับการเรียนออนไลน์ หลายวิชาเริ่มเห็นทิศทางความเป็นไปได้ในการเรียนออนไลน์ ซึ่งเป็นเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยพยายามสนับสนุนมาโดยตลอด และนี่อาจเป็นโอกาสในการต่อยอดการศึกษาในอนาคต”

คาดการณ์ การศึกษาในอนาคต

๑. การเรียนออนไลน์ผ่านเทคโนโลยีที่เป็นจริงได้ในวันนี้ ก็เพราะเทคโนโลยีที่ถึงพร้อม โดยเฉพาะการพัฒนาเทคโนโลยีทำให้การศึกษา เกิดนวัตกรรมการเรียนรู้แบบใหม่ที่ไม่เคยคาดคิด

๒. เกิดการร่วมมือกัน ระหว่าง ภาครัฐและเอกชน พัฒนาช่องทางการเรียนรู้แบบใหม่ สร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ชั่วคราวเพื่อแก้ปัญหาในช่วงเวลาวิกฤติแบบนี้ เช่น กระทรวงศึกษาธิการของจีนจัดตั้ง รวบรวมหน่วยงานหลายองค์กรมาร่วมกันทำแพลตฟอร์มการเรียนรู้ทั้งแบบออนไลน์และถ่ายทอดสดผ่านทางโทรทัศน์ รวมทั้งพัฒนาระบบพื้นฐานที่เอื้อกับการเรียนรู้อื่น ๆ เสริมเข้าไปด้วย

๓. ความเหลื่อมล้ำที่เกิดจากโอกาสในการเข้าถึงสารสนเทศที่ไม่เท่าเทียม อาจกว้างขึ้น การเรียนออนไลน์เป็นหนึ่งในวิธีแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว และทำได้จริงมากที่สุด แต่การทำเช่นนี้ได้ ประเทศนั้นต้องมีโครงการการสื่อสารและอินเทอร์เน็ตที่ดีและราคาถูก ทุกคนเข้าถึงได้ แต่ต้องยอมรับว่าในประเทศที่ยังไม่พัฒนา และประเทศกำลังพัฒนา ที่ยังไม่ได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับเทคโนโลยีเหล่านี้ การเข้ามาของการเรียนออนไลน์ ยิ่งทำให้เด็กยากจนและผู้ที่ไม่เข้าถึงเทคโนโลยี ถูกละทิ้งและมองข้ามไป

ทั้งนี้การคาดการณ์ต่าง ๆ เพียงเพื่อให้ดูรอบรู้ กับการเปลี่ยนแปลงการศึกษา การศึกษาจะคงอยู่ได้และมีประสิทธิภาพ ก็ขึ้นอยู่กับปรับตัว ทักษะ รวมถึงการคิดค้นพัฒนาการเรียนรู้สิ่งใหม่ โควิด-๑๙ อาจจะไม่โหดร้ายต่อการศึกษาเสมอไป แต่เป็นการเตือนให้ เราเกิดการตั้งรับ ตื่นตัว สร้างสรรค์นวัตกรรม เทคโนโลยี ยืดหยุ่นกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม หรือโรคระบาดที่จะเกิดขึ้น ให้เกิดการสมดุล ในอนาคตสถานการณ์จะเป็นอย่างไรต่อไปเราได้แต่คาดการณ์ แต่การเรียนรู้ผ่านออนไลน์ไม่ใช่เรื่องไกลตัวเราอีกต่อไป ไม่ว่าจะการศึกษาจะเป็นรูปแบบใด สิ่งที่เราทุกคน และทุกประเทศ หนีไม่พ้นเลยก็คือ “การเปลี่ยนแปลง” เราทุกคนต้องไม่หยุดที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ กล้าที่จะเริ่มต้น และยอมรับในการเปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนแปลง และความท้าทายครั้งใหญ่ที่สุด

บทความจากสภาเศรษฐกิจโลก

ที่ผ่านมา นักการศึกษาทั่วโลกได้พูดถึงการสะท้อนวิกฤติครั้งนี้ว่าจะเปลี่ยนแปลงเรื่องการศึกษาใหม่สำหรับเด็กในอนาคต เราควรสอนอะไร และเตรียมนักเรียนให้พร้อมกับสถานการณ์แบบไหน จากสถานการณ์ โรคระบาด “โคโรนาไวรัส (โควิด-๑๙)” ที่เข้ามาเป็นตัวแปรสำคัญ ทำให้นักเรียนต้องปรับไปเรียนที่บ้าน ระบบการศึกษาทั่วโลกต้องปรับตัวและคิดนวัตกรรม เปลี่ยนการศึกษาจาก “ออฟไลน์” มาเป็น “ออนไลน์” อย่างเต็มรูปแบบ เด็กได้เรียนรู้พลังแห่งความร่วมมือกันเพื่อแก้ปัญหาความท้าทายครั้งใหญ่ที่สุดของโลก สภาเศรษฐกิจโลกวิเคราะห์ว่า นี่เป็น ๔ บทเรียนที่เราต้องเตรียมรุ่นต่อไป

๑. สอนให้รุ่นต่อไปอยู่ในโลกที่เชื่อมต่อกัน

การระบาดของไวรัสสายพันธุ์ใหม่ (โควิด ๑๙) เปลี่ยนแปลงโลก ทำให้เห็นภาพว่าโลกเราเชื่อมต่อกันขนาดไหน ไม่มีสิ่งที่เรียกว่า พหุติกรรม “โดดเดี่ยว” อีกต่อไปแล้ว คนที่ประสบความสำเร็จในทศวรรษต่อไป ต้องเป็นคนที่เข้าใจความสัมพันธ์กันของโลก และสามารถหาเส้นทางข้ามขีดจำกัดใช้ความแตกต่างให้เป็นประโยชน์ และทำงานด้วยวิธีที่ใช้ความร่วมมือจากโลกที่เชื่อมต่อกัน

๒. คำจำกัดความใหม่ของ “นักรักศึกษา”

ความคิดที่ว่า นักรักศึกษาเป็นผู้กำความรู้ที่จะสร้างสติปัญญาของนักเรียน ไม่ใช่ความคิดที่ตรงกับการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ อีกต่อไป เมื่อนักเรียนสามารถเสาะหาความรู้ หรือทักษะได้ทางออนไลน์ หรือทางโทรศัพท์ เราต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของนักรักศึกษาในห้องเรียนและห้องบรรยายนี้ อาจหมายถึงบทบาทของนักรักศึกษาต้องเดินหน้าเข้าสู่การเป็นแรงสนับสนุนให้นักเรียนใหม่พัฒนาตัวเองให้เป็นส่วนหนึ่งที่มีคุณค่าต่อสังคม

๓. สอนทักษะชีวิตที่จำเป็นในอนาคต

ในสภาพแวดล้อมโลกที่เปลี่ยนแปลงไป คนรุ่นใหม่ต้องมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนตัวเองได้ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นที่จะหาเส้นทางฝ่าฟันวิกฤติครั้งนี้ มองไปในอนาคต หนึ่งในทักษะที่สำคัญที่สุดที่นายจ้างจะมองหา คือความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ควบคู่ไปกับความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกผู้อื่น และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ คนที่จะสามารถทำงานร่วมกับคนที่แตกต่าง

๔. ปลดล็อกเทคโนโลยีที่จะช่วยส่งเสริมการศึกษา

การระบาดของโควิด-๑๙ เปลี่ยนแปลงโลก ส่งผลให้สถาบันการศึกษาทั่วโลกต้องปรับตัวใช้เครื่องมือเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และสร้างสรรค์คอนเทนต์เพื่อการเรียนทางไกลให้กับนักเรียนในทุกระดับชั้น นักรักศึกษาทั่วโลกกำลังเผชิญกับความเป็นไปได้ที่จะได้ทำอะไรที่แตกต่าง และแตกต่างด้วยความยืดหยุ่น ที่จะเกิดประโยชน์ในการเข้าถึงการศึกษาของเด็กทั่วโลก (ขอบคุณข้อมูล บทความจากสภาเศรษฐกิจโลก

การศึกษาในอนาคตควรเป็นอย่างไร

Private to Personalized

การเรียนแบบส่วนตัวหรือเรียนร่วมกับคนหมู่มากทำได้ แต่เป็นแค่การผลิต Follower ไม่ได้ผลิต Leader ดังนั้นควรเรียนแบบเฉพาะตัว

Extensive to Intensive

นักเรียนชั้นมัธยมปลายของประเทศไทยเรียนเยอะมาก ทำให้เสียโอกาส ไม่มีประเทศไหนเรียนมากเท่าประเทศไทย เราไม่ต้องรู้เยอะมาก แต่ต้องรู้ลึกในแต่ละเรื่อง และเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับชีวิต

Complex to Simple

คนเก่งที่สุดคือคนที่ทำเรื่องง่ายให้ง่ายขึ้น และทำเรื่องยากให้ง่าย

“ไม่ต้องมีครูก็ได้ ในยุค Disruption” นับว่าเป็นประโยคที่ทำลายการศึกษาของไทยเป็นอย่างยิ่ง โดยหมอธี ให้แง่คิดที่น่าสนใจว่า “โลกมันเปลี่ยนไปเร็วกว่าที่คิดเยอะ ให้ดูประวัติศาสตร์เมื่อ

ร้อยปี ตอนที่เอ็ดสันเห็นทีวีครั้งแรก เขาบอกว่า อีก ๑๐ ปี ข้างหน้าจะไม่มีโรงเรียน ทุกคนจะเรียนจากทีวีหมด แต่พระพุทธเจ้าสอนว่า อย่าเชื่อเพราะเข้าเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือคนเก่ง แต่ต้องลอง และเราจะเจอเรื่องที่ Surprise กันเรื่อยๆ” คำกล่าว ของ นพ.ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ อดีต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในงานเสวนา Education for Future World : The Best Education Money Cannot Buy

องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานองค์ความรู้ร่วมกับนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ สรุปได้ดังนี้

๑.ผู้สอน (Instructor)เป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหา องค์ความรู้ต่างๆให้กับผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจ ในเนื้อหาประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญของผู้สอน มีส่วนทำให้การสอนออนไลน์บรรลุเป้าหมาย ซึ่งบทบาทของผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ (Guide) พี่เลี้ยง (Mentor) เป็นผู้ฝึก (Coach) อำนวยความสะดวก (Facilitators) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเห็นศักยภาพของตนเองในด้านการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาสมรรถนะ ในการเรียนทักษะด้านความรู้ที่ใช้ในการทำงาน ความสามารถในการใช้เทคนิคต่างๆในการทำงานที่สอนกันได้

(Hard Skill)เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่เหมาะสม และการพัฒนาทักษะด้านอารมณ์ ความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นรวมถึงการพัฒนาตนเอง (Soft Skill) เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขรวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาการเรียนได้รวดเร็วและนานขึ้น อย่างไรก็ตามผู้สอนต้องพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้มีความพร้อมในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าขณะที่สอน และควรมีการติดตามการเข้าเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น ความถี่ของการเข้าเรียน จำนวนชั่วโมงการเรียน ปัญหาอุปสรรค ความต้องการในการช่วยเหลือเพิ่มเติมในการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนการสอนแบบออนไลน์เพิ่มขึ้น จากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของผู้นิพนธ์ ได้เตรียมความพร้อมก่อนดำเนินการสอน โดยเรียนรู้การใช้งานในระบบ และทดสอบการสอนออนไลน์เพื่อประเมินปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไขปัญหาคณะ ดำเนินการสอนรวมทั้งได้ปรับบทบาทการสอนโดยเน้นเป็นผู้ให้คำแนะนำ ผู้อำนวยความสะดวกกับผู้เรียนเพิ่มขึ้น เช่น เนื้อหาการเรียน การสืบค้นงาน รวมทั้งมีการติดตามการเข้าเรียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

๒.ผู้เรียน (Student) เป็นผู้รับเนื้อหาและองค์ความรู้จากผู้สอน ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องมีความพร้อมในด้านการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ การรู้เท่าทันสื่อ (Digital Literacy) สามารถสืบค้น วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินเนื้อหาอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลได้อย่างเหมาะสม มีการเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ เช่น การศึกษาขอบเขตของเนื้อหา ก่อนเข้าเรียน การสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ การเตรียมระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตให้พร้อมใช้งาน การเตรียมสถานที่สำหรับการเรียนที่เหมาะสม การติดต่อสื่อสารแบบดิจิทัลกับผู้สอนเพื่อให้สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนได้เหมาะสม รวมทั้งมีความฉลาดทางอารมณ์ในการใช้สื่อ (Digital Emotional Intelligence) อย่างเหมาะสม เช่น การแบ่งปันข้อมูลข่าวสารให้กับ

คนอื่น การมีน้ำใจในโลกออนไลน์ เป็นต้น รวมทั้งควรเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเรียน การส่งงานตามกำหนด มีการทบทวนความรู้อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนการสอนแบบออนไลน์เพิ่มขึ้น ประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของผู้นิพนธ์ พบว่า ในช่วงแรกของการเริ่มจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ผู้เรียนยังมีปัญหาขาดความเข้าใจในการเข้าใช้งาน ความพร้อมของอุปกรณ์รองรับและระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ภายหลังจากที่ผู้สอนให้คำแนะนำในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ พบว่าผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับกรเรียนการสอนแบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้น มีการเข้าเรียนออนไลน์ผ่านโปรแกรมต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว รวมทั้งมีการเตรียมความพร้อมของตนเองก่อนเรียน เช่น เตรียมเอกสาร เตรียมบทความวิชาการ เป็นต้น ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างการเรียนร่วมกับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน

๓. เนื้อหา (Content) เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ เนื้อหาควรมีการออกแบบโครงสร้างตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา มีการวางแผนผังรายวิชาเพื่อเป็นระบบนำทางเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาต่างๆ ในบทเรียน สำหรับข้อความของเนื้อหาควรมีความชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย มีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาทำความเข้าใจได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม รวมทั้งควรมีการจัดลำดับข้อมูล หัวข้อย่อยต่างๆ ให้มีการเชื่อมโยงกัน และเนื้อหาในบทเรียนสามารถที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ภายหลังจากการเรียนออนไลน์

๔. สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้ (Instructional Media & Resources) ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา สื่อการสอนที่ดีจะเป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาขณะที่เรียนได้ สื่อที่ใช้ในการสอนควรมีความแปลกใหม่ ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและกระตุ้นการเรียนรู้ เช่น วิดีโอ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว สถานการณ์จำลอง บทความวิชาการ เป็นต้น ๑๑ อย่างไรก็ตามผู้สอนควรเลือกใช้สื่อให้เหมาะสม เช่น ขนาดตัวหนังสือ สี ความคมชัดของรูปภาพ ความถูกต้องของข้อมูล รวมทั้งสื่อที่นำมาใช้ควรมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้แหล่งเรียนรู้ (Resources) ได้แก่ หนังสือ ตำรา E-book E-Journal ห้องสมุด เป็นทางเลือกที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้อย่างสะดวก ด้วยการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อนำมาประกอบการเรียน ซึ่งแหล่งเรียนรู้ควรมีความหลากหลายให้ผู้เรียนสืบค้นได้อย่างเพียงพอ ทำให้ผู้สอนไม่จำเป็นต้องใส่เนื้อหาในบทเรียนทั้งหมด๑๒

๕. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Learning Process) เป็นกระบวนการออกแบบการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนตามหัวข้อ วัตถุประสงค์ เนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัดประเมินผล โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ มาออกแบบวิธีการจัดการเรียนรู้ภายใต้กระบวนการวิเคราะห์ (Analysis) วางแผนออกแบบ (Planning Design) นำไปใช้ (Implement) พัฒนา (Development) ประเมินผล (Evaluation) หลักสูตรการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สามารถนำเนื้อหาไปประยุกต์สู่การเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning)

๖. ระบบการติดต่อสื่อสาร (Communication Systems) มีส่วนสำคัญทำให้การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ประสบความสำเร็จได้ ซึ่งการติดต่อสื่อสารแบ่งออกเป็น ๒ ชนิด๑๓ได้แก่ ๑) การสื่อสาร ทางเดียว (One-Way Communication) เป็นการถ่ายทอดเนื้อหาผ่านสื่อการสอน เช่น

วิดีโอ (Video) PowerPoint ภาพนิ่ง (Slide) สถานการณ์จำลอง (Scenario) กรณีศึกษา (Case Study) โดยไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ๒) การสื่อสารสองทาง (Two-Way Communication) เป็นการถ่ายทอดเนื้อหาผ่านสื่อการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction : CAI) ระบบการจัดการบทเรียน (Learning Management System: LMS) หรือการเรียนผ่านแอปพลิเคชันการประชุมทางวิดีโอ เช่น Google Hangout Meet, Zoom Meeting, Schoology, Webex, Microsoft Teams เป็นต้น ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนสามารถพูดคุย ซักถามร่วมกันได้ในขณะที่สอนและตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้ จากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของผู้นิพนธ์ พบว่า การพิจารณาเลือกกระบบการติดต่อสื่อสาร ทำให้เกิดการเรียนรู้ถึงจุดเด่น ข้อจำกัดของโปรแกรม ได้แก่ จำนวนผู้เข้าใช้งาน ระยะเวลาใช้งาน ความคมชัดของภาพ เสียง ทำให้การเรียนการสอนแบบออนไลน์มีประสิทธิภาพและเหมาะสม รวมทั้งการเลือกกระบบการติดต่อสื่อสารชนิดสองทางผ่านโปรแกรมต่างๆ สามารถส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้เรียนกล้าที่จะพูดคุยหรือซักถามกับผู้สอนได้สะดวกมากขึ้น

๗. ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (Network Systems) เป็นช่องทางในการอำนวยความสะดวกให้การเรียนการสอนมีความราบรื่นได้ ระบบเครือข่ายสารสนเทศ ประกอบด้วย ๑) ระบบเครือข่ายภายในสถาบัน (Intranet) เป็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ภายในสถานศึกษา ซึ่งให้ผู้เรียนสามารถเข้ามาใช้เครือข่ายภายในสถานศึกษาสำหรับการเรียนออนไลน์ได้ ๒) ระบบเครือข่ายภายนอกสถาบัน (Internet) ที่เชื่อมต่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารได้รวดเร็ว ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับการเข้าเรียนออนไลน์ได้ทุกที่ตลอดเวลา รวมทั้งสืบค้นข้อมูลประกอบการเรียนรู้ได้ อย่างไรก็ตาม อาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับความพร้อมของนักศึกษาในเรื่องการเตรียมอุปกรณ์เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและพื้นที่ที่ไม่มีสัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมถึงความเร็วของอินเทอร์เน็ตอาจทำให้การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ไม่ราบรื่นได้

๘. การวัดและการประเมินผล (Measurement and Evaluation) จำเป็นต้องมีการวัดและประเมินผล โดยมีการวัดและประเมินผลทั้งระหว่างเรียน (Formative Assessment) เช่น การตั้งคำถาม การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน สะท้อนคิด เป็นต้น และภายหลังจัดการเรียน (Summative Assessment) เช่น การทดสอบด้วยแบบทดสอบต่างๆ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ประสิทธิภาพของการเรียน เพื่อสะท้อน ความสามารถการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งควรมีความหลากหลายเพื่อวัดประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องตามสภาพจริง ๑๔ อย่างไรก็ตาม ผู้สอนจำเป็นต้องออกแบบเครื่องมือวิธีการวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งควรมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการทดสอบออนไลน์ เพื่อป้องกันการทุจริตในระหว่างการสอน จากประสบการณ์การจัดการทดสอบแบบออนไลน์ พบว่าปัญหาของการทุจริตในการทำข้อสอบมีน้อย เนื่องจากผู้สอนมีการกำหนดวิธีการสอบชัดเจน มีระบบการจัดเรียงข้อสอบแบบสุ่ม ทำให้การเรียงลำดับข้อสอบแต่ละชุดที่ส่งให้ผู้เรียนทำการสอบนั้นจะไม่เหมือนกัน พร้อมทั้งมีเวลาเป็นตัวกำหนดการสิ้นสุดใช้งานในระบบ และผู้เรียนต้องเปิดกล้องตลอดเวลาขณะที่มีการทดสอบเพื่อให้ผู้สอนได้สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน แต่ละคนได้ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวจำเป็นต้องออกแบบให้มีความ

สอดคล้องกับสถานการณ์จริง สามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับผู้เรียนได้ ทั้งนี้ควรประเมินความพร้อมขององค์ประกอบดังกล่าว การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของการนำไปใช้ เพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ให้มีความเหมาะสม อย่างไรก็ตามความท้าทายของการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีสารสนเทศเพียงอย่างเดียวแต่การเตรียมตัวของผู้เรียนและผู้สอนก็มีส่วนสำคัญที่จำเป็นต้องปรับมุมมอง แนวความคิด รวมทั้งไม่ควรยึดติดวิธีการเรียนการสอนรูปแบบเดิมแต่ควรเปิดมุมมอง แนวความคิด วิธีการเรียนการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์

เมื่อสถานการณ์ที่ส่งผลทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางด้านวิชาการลดลง ไม่สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนตามปกติได้ จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม ซึ่งการเรียนการสอนแบบออนไลน์ถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง แต่สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือการคงไว้ซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพราะการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้สอนและผู้เรียนจะส่งผลทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองและยังส่งผลให้การเรียนรู้มีคุณภาพ ๑๕ ปัจจุบันรูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์มีหลากหลายวิธีที่ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน สรุปได้ดังนี้

๑. การเรียนการสอนออนไลน์ด้วยรูปแบบ Massive Open Online Courses: MOOC เป็นรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งเป็นห้องเรียนออนไลน์ที่มีขนาดใหญ่สำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ประชาชนทั่วไปที่สนใจเข้าเรียนในสาขาที่ตนเองต้องการพัฒนา โดยมีองค์ประกอบ ๑๖ ได้แก่ วัตถุประสงค์การสอนบรรยายเนื้อหาและการยกตัวอย่าง ประกอบ เอกสารการสอนแบบออนไลน์ การตอบโต้แสดงความคิดเห็นระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การประเมินผลการเรียน และการทดสอบ ผลจากการสอนออนไลน์ด้วยรูปแบบ MOOC ของขพรณ นุ่นสังข์, วิภาวรรณ ชะอุ่ม เพ็ญสุขสันต์และสายฝน เอกวารงกู๑๗ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจิตวิทยาพัฒนาการวัยผู้สูงอายุ เท่ากับ ๘๐.๙ ส่วนรายวิชาจิตวิทยาพัฒนาการวัยรุ่น เท่ากับ ๘๖.๖ รวมทั้งผู้เรียนมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตั้งแต่ต้นจนจบรายวิชาจิตวิทยาพัฒนาการวัยผู้สูงอายุและรายวิชาจิตวิทยาพัฒนาการวัยรุ่น ค่าเฉลี่ย ๔๗.๒๑ และ ๔๙.๔๖ ตามลำดับ และสอดคล้องกับการศึกษาของวงนิชา พิงชมภู, ฌรัฐยาน์ สุวรรณคฤหาสน์ และบำเหน็จ แสงรัตน์๑๘ พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ในระบบ Thai MOOC ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยที่มีการประยุกต์ใช้วิธีการสอนออนไลน์ด้วยรูปแบบ MOOC มีประเด็นที่สำคัญที่ต้องมีการพัฒนาต่อจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เช่น การพัฒนากระบวนการคิดขั้นสูง การคิดแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป อย่างไรก็ตามการออกแบบเนื้อหาในการเรียนมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นรูปแบบการเรียนรู้อันที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าเรียนได้ จึงควรออกแบบเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียนเพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างเหมาะสม

๒. การสอนด้วยรูปแบบ Modular Object Oriented Dynamic Learning Environment (Moodle) ซึ่งเป็นระบบการจัดการเรียนการสอนแบบเปิดเสมือนห้องเรียนจริง ทำให้

ผู้สอนและผู้เรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและกันได้ โดยผู้สอนสามารถออกแบบเนื้อหา กิจกรรมการเรียนแบบทดสอบ ช่องทางมอบหมายงานและการส่งงาน นอกจากนั้นยังสามารถสร้างห้อง สำหรับการตอบโต้ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนได้ จากการศึกษาของธัญญธร เมธาลักษณ์ และคณะ๑๙ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยโปรแกรม Moodle มีคะแนนผลการสอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของ วริศา วรวงศ์, พูลทรัพย์ ลาภเจียมและวารภรณ์ บุญยงค์๒๐ พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนด้วยโปรแกรม Moodle ก็กับกลุ่มควบคุมมีคะแนนความรู้ไม่แตกต่างกัน จะเห็นได้ว่าการเรียนด้วยโปรแกรม Moodle ในบางสาขายังจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และความเป็นไปได้ของการใช้รูปแบบการเรียนด้วยโปรแกรม Moodle โดยเฉพาะสาขาวิชาชีพที่จำเป็นต้องมีการฝึกทักษะร่วมขณะเรียน เพื่อให้การเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ดังนั้นกรณีที่ต้องฝึกทักษะปฏิบัติในระหว่างการเรียน ผู้สอนควรสาธิต วิธีการปฏิบัติอย่างละเอียด ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถที่จะทำความเข้าใจและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง

๓. วิธีการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านโปรแกรมการประชุมออนไลน์ได้เช่น โปรแกรม Zoom โปรแกรม Google Meeting Hangout เป็นต้น ซึ่งเป็นโปรแกรมการประชุมวิดีโอทางไกลที่ผู้สอนสามารถเตรียมเอกสารประกอบการสอน เช่น PowerPoint วิดีโอ รูปภาพ เอกสารการสอนในรูปแบบของไฟล์ Word Excel เป็นต้น โดยที่ผู้สอนและผู้เรียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเรียนการสอนได้ รวมทั้งสามารถบันทึกไฟล์ภายหลังการสอนเพื่อให้สามารถเรียนย้อนหลังได้ จากการศึกษาของเครือหยก แยมศรี๒๑พบว่าภายหลังการใช้แอปพลิเคชัน Zoom Cloud Meeting ช่วยสอนในรายวิชาปฏิบัติการผดุงครรภ์ ส่งผลให้คะแนนความรู้และทักษะทางการพยาบาลสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามก่อนที่จะมีการเรียนการสอนผ่านโปรแกรมการประชุมออนไลน์ ผู้สอนควรออกแบบเนื้อหาให้สอดคล้องกับสื่อการสอน ระยะเวลารวมทั้งควรมีการประเมินผลระหว่างและภายหลังการเรียนการสอน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเนื้อหาของผู้เรียน จากกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและกันด้วยกระบวนการต่างๆข้างต้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนต้องมีการวิเคราะห์ถึงหลักสูตรวัตถุประสงค์เนื้อหา วิธีการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อออกแบบการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์คือผู้เรียน สามารถที่จะนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดองค์ความรู้ใหม่และนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งที่ท้าทายให้ผู้สอนจำเป็นต้องออกแบบการสอนให้มีผลลัพธ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียนต่อไป การประยุกต์ใช้การเรียนการสอนแบบออนไลน์การเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉินทางด้านสุขภาพ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งภาวะหยุดชะงักทางการศึกษา (Education Disruption) ที่เกิดขึ้นจากปัญหาอื่นๆ ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ตามปกติ สิ่งเหล่านี้มีความท้าทายกับผู้สอนในยุคปัจจุบันที่จำเป็นต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาการเรียนได้รวดเร็วและนานขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของตนเองในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) เพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป การประยุกต์ใช้การเรียนการสอนแบบออนไลน์ แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ สรุปได้ดังนี้

ระยะก่อนการสอนออนไลน์

๑. ออกแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยพิจารณารูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะรายวิชา คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ได้สอดคล้องกับผู้เรียน โดยผู้สอนควรวิเคราะห์เนื้อหาวิชาให้เหมาะสมสำหรับการเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะวิชาที่จำเป็นต้องใช้ทักษะปฏิบัติ ควรเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อให้ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะปฏิบัติร่วมกับผู้สอนและแก้ไขปัญหาหรือข้อสงสัยกับผู้สอนได้ทันทีโดยก่อนสอนควรทดสอบการใช้ระบบการเรียน พร้อมทั้งปฐมนิเทศหรือชี้แจงให้ผู้เรียนได้เข้าใจระบบการเรียนผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ วิธีการตอบโต้สำหรับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ รวมทั้งให้ผู้เรียนได้ทดสอบการใช้ระบบการเรียนก่อนถึงชั่วโมงสอนจริง อย่างไรก็ตามวิธีการติดต่อสื่อสารโดยการตอบโต้ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ทำให้การเรียนออนไลน์ได้ประโยชน์รวมทั้งผู้เรียนสามารถสอบถามในประเด็นที่สงสัยเพื่อให้เกิดความกระจ่างได้จากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ผู้สอนได้ชี้แจงวิธีการเรียนให้กับผู้เรียนผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และผ่านกลุ่มสื่อสังคมออนไลน์ (Line) เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนรู้รวมทั้งผู้สอนได้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนในกิจกรรมที่หลากหลาย โดยพิจารณาจากรายละเอียด เนื้อหาวิชา และผลลัพธ์การเรียนรู้ ได้แก่ การแบ่งกลุ่มนำเสนอ การจัดทำวิดีโอคลิป การเล่นเกมส์ การร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น ชักถาม ตอบคำถาม สรุบบทเรียน เป็นต้น และผู้สอนได้คำนึงถึงการบริหารเวลาที่เหมาะสม มีความยืดหยุ่น เนื่องจากพบว่าขณะที่นักศึกษา กำลังมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนในบางครั้ง อาจมีปัญหาอุปสรรคในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้การเรียนการสอนไม่ไปตามแผนทำให้ผู้สอนต้องทดสอบระบบการเรียนก่อนชั่วโมงสอนจริงจึงทำให้การจัดการเรียนเกิดความราบรื่นและสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์รายวิชา

๒. ออกแบบสื่อการเรียนการสอนที่มีความทันสมัยหลากหลาย และเข้าใจง่าย เช่น รูปภาพ วิดีโอคลิป การ์ตูนแอนิเมชัน ข้อความกราฟิก เสียงพูด ดนตรีประกอบ เพื่อกระตุ้นความสนใจ รวมทั้งสื่อที่ใช้ควรมีการเชื่อมโยงกับเนื้อหาเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น โดยเฉพาะอาจเลือกใช้สื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียน เช่น ข่าวสารสถาน การณ์เด่น ดารานักแสดง เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นต้น ร่วมกับเทคนิคการถ่ายทอดผ่านสื่ออย่างเหมาะสมจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตุ้นการเรียนรู้ได้ แต่สิ่งสำคัญสำหรับการนำสื่อมาใช้ นั้น ผู้สอนควรมีการวางแผน ออกแบบ ตรวจสอบ รวมทั้งนำสื่อไปทดลองใช้ก่อนแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สื่อการสอนมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหัวข้อการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามยังพบว่าปัญหาของการทำสื่อการสอนออนไลน์ของผู้สอนเกี่ยวกับขนาดตัวอักษรและสีของข้อความที่อ่อน ขนาดเล็ก จำนวนข้อความในสื่อมากเกินไป ทำให้มีผลต่อการมองเห็นและความสนใจเรียนรู้ลดลง จากการศึกษาของพีรพันธ์ วิศาลสกุลวงษ์, สมิตตา สว่างทุกข์ และมณีนรัตน์ พราหมณ์๒๒พบว่า สื่อการสอนออนไลน์ที่ดี (Good Media) มีความหลากหลาย ร่วมกับวิธีการสื่อสารของผู้สอนที่ดีถึงผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจในการใช้สื่อ ส่งเสริมให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพและผู้เรียนมีความตระหนักในการเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้น จากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของผู้นิพนธ์มีการออกแบบสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ PowerPoint โดยออกแบบขนาดตัวอักษรที่ชัดเจน ความเข้มของตัวอักษร ปริมาณเนื้อหาที่เหมาะสม มีรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อนั้นๆ โดยเลือกจากรูปภาพจริงที่ผ่านการ ขออนุญาตในการนำมาใช้เป็นสื่อการ

สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจง่ายขึ้น รวมทั้งมีวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและภาพข่าวที่เป็นประเด็นที่เด่น เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ สถานการณ์ผู้สูงอายุ เป็นต้น

๓. ออกแบบเป้าหมายของการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในด้านการเรียนรู้ตามหลัก ๓R๓C อย่างเหมาะสม โดยสมรรถนะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ มีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับการปรับตัวเป็นวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) ทางการศึกษา จากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์กับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของศราวุธ เรืองสวัสดิ์, ปภาสินี แซ่ตัว และปิยะรัตน์ ชู มี ๒๓ พบว่าภายหลังการจัดเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) โดยการสอนทั้งในชั้นเรียนและการสอนแบบออนไลน์ส่งผลทำให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการศึกษาของนිරนาท จุลเนียม ๒๔ พบว่าการเรียนรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่งผลทำให้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นส่วนหนึ่งของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่สามารถต่อยอดไปสู่การคิดแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์รวมทั้งการพัฒนานวัตกรรมต่อไป จากผลการศึกษาดังกล่าวทำให้เห็นว่าการเรียนการสอนแบบออนไลน์ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นโอกาสของผู้สอนที่จะสามารถออกแบบเป้าหมายของการเรียน เช่น ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาผ่านบทเรียนออนไลน์ ร่วมกับการฝึกปฏิบัติทักษะร่วมกับผู้สอนในชั้นเรียน รวมทั้งผู้สอนสามารถให้คำแนะนำกับผู้เรียนเพื่อการปรับปรุงแก้ไข ทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะพัฒนาการปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเองให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น จากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของผู้นิพนธ์ พบว่า การเรียนการสอนแบบออนไลน์โดยให้ผู้เรียนได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้เช่น การใช้โปรแกรมประชุมออนไลน์ การใช้โปรแกรม Moodle ในการเรียน รวมทั้งการใช้ฐานข้อมูลและมอบหมายให้สืบค้นข้อมูลต่างๆ ประกอบการเรียนรู้เพิ่มเติมจากฐานข้อมูลวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ มากขึ้น

ระยะระหว่างการสอนออนไลน์

ในระหว่างที่มีการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนควรมีการจัดกระบวนการสอนให้เหมาะสม เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดความราบรื่น สอดคล้องตามแผนการสอน รวมทั้งผู้เรียนให้ความร่วมมือตลอดระยะเวลาของการเรียน ซึ่งจากทฤษฎีการเรียนรู้ของกาเย่ (Gagne's Theory of Instruction) ๒๕ ที่ผู้สอนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ระหว่างการสอนออนไลน์ ดังนี้

๑. เร่งเร้าความสนใจ (Gain Attention) ก่อนเข้าสู่เนื้อหา เช่น วิดีโอ รูปภาพกราฟิก สถานการณ์เด่นในปัจจุบัน หรือการจัดสิ่งแวดล้อมในการสอนให้มีความแปลกใหม่ เพื่อให้เกิดการเร่งเร้าความสนใจของผู้เรียนและอยากติดตามการเรียนเพิ่มขึ้น

๒. บอกวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Specify Objective) เป้าหมายของการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเตรียมความพร้อมของตนเองในการเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์

๓. ทบทวนความรู้เดิม (Activate Prior Knowledge) เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถทบทวนองค์ความรู้เดิมของตนเองและเชื่อมโยงสู่การเรียนรู้เนื้อหาใหม่ได้ง่ายขึ้น เช่น การถาม-ตอบ การเล่าประสบการณ์เรียน การสอบก่อนเรียน (Pre-Test) เป็นต้น

๔. นำเสนอเนื้อหาใหม่ (Present New Information) ผู้สอนควรนำเสนอเนื้อหาที่กระชับ มีภาพประกอบหรือมีผังความคิด (Mind Mapping) เพื่อให้มีเรียนมีความเข้าใจสามารถสืบค้นเนื้อหาจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ได้

๕. ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ (Guide Learning) วิธีการและขั้นตอนของการเรียนออนไลน์ ซึ่งเป็นการแนะนำวิธีการบูรณาการความรู้เดิมที่มีเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ใหม่ เพื่อนำไปสู่การใช้ความรู้ที่เหมาะสม

๖. ตอบสนองบทเรียน (Elicit Response) ด้วยการมีส่วนร่วมระหว่างเรียน เช่น การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็นระหว่างเรียน ทั้งการพูดและการเขียน (Chat Box) เพื่อตรวจสอบความเข้าใจเนื้อหาของผู้เรียน

๗. ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Provide Feedback) เป็นสะท้อนการรับการส่งข้อมูลของผู้สอนให้กับผู้เรียน เพื่อทบทวนเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนรู้

๘. ประเมินเพื่อการปรับปรุงระหว่างการเรียนรู้ (Formative Evaluation) เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการเรียนการสอนทำให้ผู้สอนสามารถปรับเนื้อหาบทเรียนให้สอดคล้องกับผู้เรียน และจำแนกผู้เรียนตามระดับความรู้ความเข้าใจได้๖ ได้แก่ การตั้งคำถาม การให้ข้อมูลย้อนกลับ การสังเกตผู้เรียนขณะที่มีการสอนแบบออนไลน์ เป็นต้น เพื่อให้ผู้สอนสามารถที่จะปรับการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนเพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน

๙. เตรียมกลยุทธ์การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า (Preparing Strategies) กรณีที่มีข้อจำกัดเกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน อาจมีสาเหตุมาจากระบบเครือข่ายไม่เสถียร ผู้เรียนไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่เพียงพอ หรือผู้เรียนมีข้อจำกัดเรื่องค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการใช้งานอินเทอร์เน็ต รวมทั้งผู้สอนไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบถ่ายทอดสดได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่จำเป็นต้องเร่งแก้ไขตามสาเหตุ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสิ่งเหล่านี้ภาครัฐและสถานศึกษาควรมีการจัดบริการพื้นที่สำหรับเรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถที่จะเข้าไปใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนรู้ได้ รวมทั้งการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม เช่น ห้องสมุดชุมชน อินเทอร์เน็ตชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าไปใช้งานและศึกษาความรู้เพิ่มเติม ด้านผู้สอนควรมีการวางแผนรูปแบบการสอน เช่น การบันทึกวิดีโอ การออกแบบกิจกรรมการสอน ที่ให้ผู้เรียนสามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองแล้วนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับผู้สอนและสมาชิกในชั้นเรียนต่อไปได้

๑๐. สรุปผลการเรียนและการนำความรู้ไปใช้ (Enhance and Transfer) เป็นการสรุปโมเดลการเรียน หัวข้อที่สำคัญรวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนถามข้อสงสัยเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ความรู้ต่อไปจากประสบการณ์ของผู้นิพนธ์ ในระยะระหว่างสอนแบบออนไลน์พบว่า เมื่อเข้าสู่การเรียนการสอนแบบออนไลน์การกระตุ้นผู้เรียนด้วยสถานการณ์เด่นในปัจจุบันเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน รวมทั้งมีเกมส์ให้ผู้เรียนเล่น ช่วยกระตุ้นและดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจการเรียนเพิ่มขึ้นการแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาการเรียน และเชื่อมโยงเนื้อหาในหัวข้อที่ผ่านมากับหัวข้อปัจจุบัน ช่วยเป็นการทบทวนและเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนในเนื้อหาปัจจุบัน การสังเกตผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยให้ผู้เรียนเปิดกล้องจากคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์มือถือ ช่วยเป็นการประเมินผู้เรียนในระหว่างเรียน เช่น การถามคำถามในชั้นเรียน การสุ่มผู้เรียนให้ยกตัวอย่างในหัวข้อนั้นๆ รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับผู้เรียน ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันเพิ่มขึ้นและ การสรุปผลการเรียน ปัญหาอุปสรรคการเรียน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ก่อนการจบหัวข้อการเรียนรู้ช่วยเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการสอนครั้งถัดไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ระยะภายหลังการสอนออนไลน์

๑. วัดประเมินผลการเรียนเพื่อสรุปผล (Summative Evaluation)หรือทดสอบความรู้ของผู้เรียน (Assess Performance) เป็นการทดสอบความรู้ความเข้าใจภายหลังการเรียนรู้๒๖ได้แก่ การเก็บคะแนนภายหลังการเรียน การส่งชิ้นงาน การทดสอบด้วยข้อสอบ เช่น ข้อสอบอัตนัย ข้อสอบปรนัย การเติมคำ เป็นต้น๑๔เพื่อวัดประเมินผลผู้เรียนภายหลังการเรียนรู้และจำแนกผู้เรียนตามระดับการวัดประเมินผล

๒. สะท้อนคิด (Reflection) และทบทวนหลังการปฏิบัติ (After Action Review: AAR) แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน ขั้นตอนที่ ๑การสรุปบทเรียนของผู้สอนร่วมกับผู้เรียน เกี่ยวกับเนื้อหาการเรียนรู้ ผลลัพธ์การเรียนรู้ ปัญหาอุปสรรคของการเรียน เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ขั้นตอนที่ ๒ การสรุปผลการสอนโดยการพิจารณาภาพรวมของการสอนตั้งแต่การเตรียมความพร้อมก่อน การสอน ระหว่างการสอนว่ามีความสอดคล้องของเนื้อหาและวิธีการสอนตามแผนการสอนมากน้อยเพียงใด ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการสอน เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริงมากขึ้น เช่นเดียวกับการศึกษาของขวัญตา บุญวาศ, ลำเจียก กำธร และ จิณัฐตา ศุภศรี๒๗พบว่า การสนทนา การใช้คำถามกระตุ้น การคิดรวบยอด การอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ ส่งผลทำให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ การปรับรูปแบบการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถสร้างเสริมแรงบวกให้กับผู้เรียนได้

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษา โครงการ กิจกรรม ในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-๑๙ สามารถจัดกิจกรรม เข้าข้อมูลของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ ได้ตลอดเวลา เข้าเว็บไซต์ กศน.อำเภอบ้านหมี่ และเข้าดูการออนไลน์ย้อนหลังได้ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านหมี่ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
๒. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
๓. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๕. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยไว้ดังนี้

๑. ศึกษาหลักการความเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษาจากวิกฤติ โควิด-๑๙ องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์
๒. กำหนดกรอบความคิดในการวิจัย เพื่อทำการศึกษาจัดการศึกษา โครงการ กิจกรรม ในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-๑๙ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านหมี่
๓. กำหนดวัตถุประสงค์
๔. กำหนดกลุ่มประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มประชากร คือ นักศึกษา ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จำนวน ๕๐ คน และประชาชน ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จำนวน ๕๐ คน
๕. สร้างเครื่องมือการวิจัย โดยผู้วิจัยศึกษาจากหลักการ ทฤษฎี แนวคิด วัตถุประสงค์ เพื่อจำแนกว่า ควรสร้างเครื่องมือวัดด้านใดบ้างให้เหมาะสมกับสภาพของนักศึกษา ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จำนวน ๕๐ คน และประชาชน ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จำนวน ๕๐ คน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านหมี่ ที่นำมาทำการวิจัยในครั้งนี้
๖. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตัวเองโดยการสังเกต ให้นักเรียน ประชาชนกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม
๗. การสรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัย โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล และเขียนสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๒. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร / กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษา ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จำนวน ๕๐ คน และประชาชน ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จำนวน ๕๐ คน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านหมี่

๓. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการทำวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสังเกต แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

๔. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้การสังเกตและนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้นักศึกษา ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จำนวน ๕๐ คน และประชาชน ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จำนวน ๕๐ คน ศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านหมี่ ได้ตอบแบบสอบถามและเก็บข้อมูล ด้วยตนเอง

๕. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ค่าร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ ๔ ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยการออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านหมี่ จำนวน ๑๐๐ คน ปรากฏว่าได้รับความร่วมมือจากนักศึกษา ประชาชนเป็นอย่างดี จึงทำให้นักศึกษา ประชาชนมีการเข้าร่วมกิจกรรมออนไลน์ ผ่านการเข้าจากเว็บไซต์ กศน.อำเภอบ้านหมี่ โดยใช้เพจ Facebook, Google Meet มีการตอบสนองกับวิทยากร โดยให้ความสนใจเข้าร่วมการออนไลน์ ตอบสนองด้วยการซักถาม ตอบคำถาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากร ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ มีพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมในทางที่ดีขึ้น มีสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับช่วงสถานการณ์ COVID-19 ที่มีการระบอบอย่างรุนแรง ส่งผลให้มีการดำเนินการออนไลน์อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูล
๒. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการติดตามข้อมูลด้วยตัวเองโดยการสังเกต สัมภาษณ์ ให้นักศึกษา ประชาชนตอบแบบสอบถามและมีการติดตามดูแลความสนใจจากการประชาสัมพันธ์ให้เข้าร่วมกิจกรรมออนไลน์ในแต่ละครั้ง ดังนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา ประชาชน โดยการสังเกตการเข้าร่วมการออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น นักศึกษา จะเข้าร่วมการทิวในรายวิชาต่างๆ ส่วนประชาชน จะเข้าร่วมกิจกรรมในส่วนของการศึกษาต่อเนื่อง โดยการออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ ได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วม มีการซักถาม แสดงความคิดเห็น สอบถามสิ่งที่สงสัยกับทางวิทยากร ส่งผลให้มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมการออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ของ กศน.อำเภอบ้านหมี่เกินเป้าหมายของโครงการ สรุปได้ดังนี้

ตารางแสดงการออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กศน.อำเภอบ้านหมี่ ของนักศึกษา ประชาชน (ครั้งที่ ๑)

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ ที่เลือกตอบมากที่สุด	
		เลือกตอบ มากที่สุด	ระดับความ พึงพอใจ
๑	นักศึกษา ประชาชน ให้ความสนใจในการเข้าร่วม	๘๕	มากที่สุด
๒	นักศึกษา ประชาชน ซักถาม ตอบคำถาม	๗๘	ปานกลาง
๓	นักศึกษา ประชาชน ได้รับประโยชน์ในการจัด	๘๐	มาก
๔	นักศึกษา ประชาชน ได้รับความรู้	๗๕	มาก
๕	นักศึกษา ประชาชน ใช้เทคโนโลยีในการออนไลน์	๙๒	มากที่สุด

๖	นักศึกษา ประชาชน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	๘๘	มากที่สุด
๗	นักศึกษา ประชาชน เกิดทักษะ กระบวนการคิด	๘๔	มาก
๘	นักศึกษา ประชาชน มีความต้องการให้จัดออนไลน์อีกครั้ง	๗๓	มาก
๙	นักศึกษา ประชาชน ได้รับความรู้จากวิทยากร	๘๖	มากที่สุด
๑๐	นักศึกษา ประชาชน สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	๘๒	มากที่สุด

จากแบบสอบถามการออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กศน.อำเภอบ้านหมี่ ของนักศึกษา ประชาชน (ครั้งที่ ๑) สรุปได้ ดังนี้

๑. นักศึกษา ประชาชน ให้ความสนใจในการเข้าร่วม ในระดับ มากที่สุด
๒. นักศึกษา ประชาชน ชักถาม ตอบคำถาม ในระดับ ปานกลาง
๓. นักศึกษา ประชาชน ได้รับประโยชน์ในการจัด ในระดับ มาก
๔. นักศึกษา ประชาชน ได้รับความรู้ ในระดับ มาก
๕. นักศึกษา ประชาชน ใช้เทคโนโลยีในการออนไลน์ ในระดับ มากที่สุด
๖. นักศึกษา ประชาชน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ในระดับ มากที่สุด
๗. นักศึกษา ประชาชน เกิดทักษะ กระบวนการคิด ในระดับ มาก
๘. นักศึกษา ประชาชน มีความต้องการให้จัดออนไลน์อีกครั้ง ในระดับ มาก
๙. นักศึกษา ประชาชน ได้รับความรู้จากวิทยากร ในระดับ มากที่สุด
๑๐. นักศึกษา ประชาชน สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ในระดับ มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ ข้อมูลการออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ ของนักศึกษา ประชาชน การตอบแบบสอบถามจากนักศึกษา ประชาชน และจากการใช้แรงจูงใจเสริมแรงโดยให้คำชมเชย รวมทั้งดูแล ติดตาม สอบถามจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทำให้ทราบว่า นักศึกษา ประชาชน มีความสนใจ ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมแบบที่เคยเป็นมา แต่ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดที่ไม่สามารถรวมตัวกันได้ จึงทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม วิธีการจัดกิจกรรมต่างๆ ในช่วงเริ่มแรกของการออนไลน์ จะมีข้อวิตกกังวลหลายประการ เช่น การไม่เคยใช้เทคโนโลยี การปรับตัวในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ความอดทนในการเข้าถึงการออนไลน์ แพลตฟอร์มใหม่ๆที่ยังไม่เคยใช้ ฯลฯ นักศึกษา ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม มีความสนใจ ใส่ใจ พร้อมทั้งจะเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ๆ ทำให้เกิด การออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ของ กศน.อำเภอบ้านหมี่ เป็นการดำเนินงานตามนโยบายที่เห็นผลที่ดี

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมาย

การจัดการศึกษา โครงการ กิจกรรมที่ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของชุมชนและสังคม ในสถานการณ์ COVID-๑๙ ที่มีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง และรวดเร็ว โดยการจัดการศึกษา โครงการ กิจกรรม รูปแบบออนไลน์ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเข้าถึงการดำเนินงานของ กศน. อำเภอบ้านหมี่ ในช่วงสถานการณ์ที่ต้องกักตัว เว้นระยะห่าง การพบปะ หรือรวมตัวไม่สามารถทำได้

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร / กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นนักศึกษา ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จำนวน ๕๐ คน และประชาชน ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จำนวน ๕๐ คน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านหมี่

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ การสังเกต และการสัมภาษณ์ การพูดคุย ยอดผู้เข้าชมการออนไลน์

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสังเกต แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้คำร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 กศน.อำเภอบ้านหมี่ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอบ้านหมี่ จำนวน ๑๐๐ คน ปรากฏว่าได้รับความร่วมมือจากนักศึกษา ประชาชนเป็นอย่างดี จึงทำให้นักศึกษา ประชาชนมีการเข้าร่วมกิจกรรมออนไลน์ ผ่านการเข้าจากเว็บไซต์ กศน.อำเภอบ้านหมี่ โดยใช้เพจ Facebook, Google Meet มีการตอบสนองกับวิทยากร โดยให้ความสนใจเข้าร่วมการออนไลน์ ตอบสนองด้วยการซักถาม ตอบคำถาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากร ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ มีพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมในทางที่ดีขึ้น มีสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับช่วงสถานการณ์ COVID-19 ที่มีการระบาดอย่างรุนแรง ส่งผลให้มีการดำเนินการออนไลน์อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการติดตามอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง
๒. ควรมีการพัฒนาใช้แพลตฟอร์มที่หลากหลาย
๓. ควรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้ทันกับยุคสมัย

บรรณานุกรม

- โยธิน คັນสนยุท และคณะ. จิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, ๓๘๑ หน้า.
๒๕๓๓.
- จีราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๓๖๔ หน้า. ๒๕๓๓.
- ฉันทนา ภาคบงกช และคณะ. การสำรวจคุณลักษณะทางวินัยที่พึงประสงค์ในสังคมไทย.
กรุงเทพมหานคร:
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๓๙
- จุมพล หนีมพานิช และคณะ. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
๒๕๔๒

ภาคผนวก

แบบประเมินความพึงพอใจ
การออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-๑๙ กศน.อำเภอบ้านหมี่

คำชี้แจง ๑. แบบประเมินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ท่านประเมินความพึงพอใจต่อการออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-19 ของ กศน.อำเภอบ้านหมี่

๒. ขอความกรุณาจากท่านโปรดให้ข้อมูลตามเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจ และเขียนข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

เพศ ชาย หญิง
สถานะ นักเรียน , นักศึกษา ประชาชน

ตอนที่ ๑ ความพึงพอใจการออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-๑๙ กศน.อำเภอบ้านหมี่

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๑. นักศึกษา ประชาชน ให้ความสนใจในการเข้าร่วม					
๒. นักศึกษา ประชาชน ชักถาม ตอบคำถาม					
๓. นักศึกษา ประชาชน ได้รับประโยชน์ในการจัด					
๔. นักศึกษา ประชาชน ได้รับความรู้					
๕. นักศึกษา ประชาชน ใช้เทคโนโลยีในการออนไลน์					
๖. นักศึกษา ประชาชน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม					
๗. นักศึกษา ประชาชน เกิดทักษะ กระบวนการคิด					
๘. นักศึกษา ประชาชน มีความต้องการให้จัดออนไลน์อีกครั้ง					
๙. นักศึกษา ประชาชน ได้รับความรู้จากวิทยากร					
๑๐. นักศึกษา ประชาชน สามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					

ตอนที่ ๒ ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการออนไลน์ในสถานการณ์ COVID-๑๙ กศน.อำเภอบ้านหมี่ให้มีคุณภาพมากขึ้น

.....
.....

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณ

รายชื่อโครงการที่ออนไลน์

งานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาคเรียนที่ 2/2564

1. โครงการพัฒนาวิชาการ รายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รูปแบบออนไลน์
2. โครงการพัฒนาวิชาการ รายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รูปแบบออนไลน์
3. โครงการพัฒนาวิชาการ รายวิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รูปแบบออนไลน์
4. โครงการพัฒนาวิชาการ เติมเต็มความรู้ มุ่งสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ N-Net รูปแบบออนไลน์ (ครั้งที่ ๑)
5. โครงการพัฒนาวิชาการ เติมเต็มความรู้ มุ่งสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ N-Net รูปแบบออนไลน์ (ครั้งที่ ๒)
6. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย รูปแบบออนไลน์

ภาคเรียนที่ 1/2566

1. โครงการพัฒนาวิชาการ เติมเต็มความรู้ มุ่งสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ N-NET รูปแบบออนไลน์ (ครั้งที่ 1)
2. โครงการพัฒนาวิชาการ รายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รูปแบบออนไลน์ (ครั้งที่ 1)
3. โครงการพัฒนาวิชาการ รายวิชาคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
4. โครงการพัฒนาวิชาการ การวิจัยอย่างง่ายผ่านกระบวนการคิดเป็น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (รูปแบบออนไลน์)
5. โครงการพัฒนาวิชาการ รายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รูปแบบออนไลน์ (ครั้งที่ 2)
6. โครงการพัฒนาวิชาการ เติมเต็มความรู้ มุ่งสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ N-NET รูปแบบออนไลน์ (ครั้งที่ 2)

งานการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

โครงการอบรมให้ความรู้การปรับตัวของชุมชนและสังคม รูปแบบออนไลน์ ในสถานการณ์ (COVID-19)

๑๔ กันยายน ๒๕๖๔

โครงการรัฐรักษ์ สามัคคี พลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย

๒๗ มกราคม ๒๕๖๔

รายชื่อโครงการที่ออนไลน์

งานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาคเรียนที่ 2/2564

1. โครงการพัฒนาวิชาการ รายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รูปแบบออนไลน์
2. โครงการพัฒนาวิชาการ รายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รูปแบบออนไลน์
3. โครงการพัฒนาวิชาการ รายวิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รูปแบบออนไลน์
4. โครงการพัฒนาวิชาการ เติมเต็มความรู้ มุ่งสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ N-Net รูปแบบออนไลน์ (ครั้งที่ ๑)
5. โครงการพัฒนาวิชาการ เติมเต็มความรู้ มุ่งสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ N-Net รูปแบบออนไลน์ (ครั้งที่ ๒)
6. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย รูปแบบออนไลน์

ภาคเรียนที่ 1/2566

1. โครงการพัฒนาวิชาการ เติมเต็มความรู้ มุ่งสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ N-NET รูปแบบออนไลน์ (ครั้งที่ 1)
2. โครงการพัฒนาวิชาการ รายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รูปแบบออนไลน์ (ครั้งที่ 1)
3. โครงการพัฒนาวิชาการ รายวิชาคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
4. โครงการพัฒนาวิชาการ การวิจัยอย่างง่ายผ่านกระบวนการคิดเป็น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (รูปแบบออนไลน์)
5. โครงการพัฒนาวิชาการ รายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รูปแบบออนไลน์ (ครั้งที่ 2)
6. โครงการพัฒนาวิชาการ เติมเต็มความรู้ มุ่งสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ N-NET รูปแบบออนไลน์ (ครั้งที่ 2)

งานการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

โครงการอบรมให้ความรู้การปรับตัวของชุมชนและสังคม รูปแบบออนไลน์ ในสถานการณ์ (COVID-19)

๑๔ กันยายน ๒๕๖๔

โครงการรัฐรักษ์ สามัคคี พลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย

๒๗ มกราคม ๒๕๖๔

งานวิจัย

ศูนย์ท้าวศึกษาเอกะบนและสามล้อชาติขำเภอบ้านเพ็ญ
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกกะบนและการศึกษานานล้อชาติขำจังหวัดลนบุรี
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ